

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inzerati do 80 petitt vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petitt vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kladjeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-34, 31-25 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po zavzetju Asturije:

Splošna ofenziva na Madrid

General Franco hoče s pomočjo italijanskih in nemških čet na vsak način še pred rešitvijo vprašanja tujih prostovoljcev izvojevati odločilno zmago in zavzeti Madrid, da bi postavil londonski odbor pred izvršeno dejstvo

London, 25. okt. br. Po zavzetju Gijona in očiščenju okolice, je general Franco odredil, da se vse razpoložljive čete iz Asturije premeste na madridske fronte, predvsem na Guadalajaro ter na južno madridsko fronto. Premikanje čet se je včeraj pričelo. Skupno bo poslanih iz Asturije na madridsko fronto 150.000 mož. Med njimi bodo tudi vsi oddelki, sestavljeni iz italijanskih in nemških prostovoljcev, ki so si pridobili glavne zasluge za zavzetje Gijona in osvoboditev Asturije. Pri čiščenju pokrajine so včeraj Francove čete vjele 15.000 asturskih rudarjev, ki bodo sedaj skupno z ostalimi ujetniki morali popravljati porušena mesta, ceste in mostove. Obenem s četami je bilo poslanih na madridsko fronto 160 letal.

Razkropljeni oddelki asturskih rudarjev se bojujejo sedaj južno od Ovieda in zadajajo Francovim četam še vedno mnogo posla. Ker pa so odrezani od zaledja smatrajo njihovo

usodo že za zapečateno.

V nacionalističnih krogih napovedujejo za konec oktobra veliko ofenzivo pred Madridom. Nacionalisti hočejo na vsak način izvojevati odločilno zmago, predno pride do odločitve glede umika prostovoljcev. Republikanci se že pripravljajo na obrambo in so pozvali pod orožje vse moške, tudi one, ki so bili do sedaj iz kadrskih razlogov oproščeni vojaške službe na fronti.

»Daily Express« objavlja zanimivo poročilo iz Francove Španije. Poročilo je poslal dopisnik lista iz Francovega glavnega stana. Med drugim navaja: Nemške in italijanske čete so poplale Francovo Španijo. V Salamanci so vsi hoteli, restavracije in bari okrašeni s hitlerjevskimi in italijanskimi zastavami. Po trgovinah so izobešeni napis: Tu se govori nemško in italijansko. Na mnogih poslopih se bleste napis: Viva il Duce! Grandhotel je okrašen z ogromnimi lepaki s slikami obeh

diktatorjev. Po hotelih vlada pravo kozmopolitsko nastojanje. Nemški polkovniki sede za mizami s španskimi in italijanskimi generalštabnimi oficirji. Oskornjeni in ostroženi Italijani se sprehajajo s španskimi dekletki po promenadah, dočim se tujski legionarji v svojih zelenkastih uniformah razgovarjajo s portirji in hotelskimi nameščenci. Težavno je v hotelih dobiti sobo. Vse je zasedeno po nemških in italijanskih oficirjih. V gornjem nadstropju Grandhotela je nemški glavni stan, ki ga straži civilna garda.

O zmagi Franca je vse prepričano. Uradniki napovedujejo končno zmago za konec zime, seveda, če ne pride predmet do mednarodnih komplikacij. Teh se zelo boje. Poudarjajo pa, da so za zmago generala Franca neobhodno potrebne italijanske čete. Čeravno Španci malo od zgoraj dol govore o borbeni sposobnosti Italijanov, je nepobitno dejstvo, da je italijansko in

demško orožje zdrobilo železni obroč krog Bilbaa in da so sedaj tri regularne italijanske armijske divizije izvojevale zmago v Asturiji... Ko sem zadnje tedne opazoval to vojno, naglašala dopisnik, sem bil presenečen nad oborožitvijo in organizacijo armade. Vojaki izgledajo dobro in so skrbno opremljeni, da morejo kljubovati vsem vremenskim neprivikam. Velika je razlika med izstradanimi in slabo opremljenimi vojaki valencijske vlade, ki se bore skoraj bosi proti italijanskim in nemškim škornjem.

V Francovi Španiji je življenje izobilje. Življenje se vsaj na zunaj razvija popolnoma normalno. Ni pa nobenega dvoma, da gre tu za fašistični režim. Italijani vzdržujejo svoj poseben propagandni urad. Kako velik je njihov vpliv, se vidi med drugim že po tem, da so nedavno izenili tri španske pisatelje, ki so pred leti nepovoljno pisali o italijanskem fašizmu.

Politični obzornik

Bolgari in Srbi tudi niso Slovani?

Kako je nemška propaganda v zadnjih letih zmešala možgane poedinih slovenskih inteligentov, imamo priliko opaziti skoraj vsak dan. Ni še dolgo tega, ko so razni hrvaški nazivni-učenjaki z vso resnostjo dokazovali, da Hrvači prav za prav niso Slovani, češ da se po njih žilah pretaka germanska kri, ker so bili baže njih pradedje — Goti. Istočasno smo tudi čitali, da je treba tudi Slovence šteti med one narode, ki pripadajo germanskemu kulturnemu krogu, češ da je njihova kultura čisto germanska in njihova miselnost docela pod nemškim vplivom. Po teh teorijah so ostali na našem jugu Slovani samo še Srbi in Bolgari. No, sedaj so prišli tudi ti na vrsto, da se jih »razslovanijo! Ta posel je prevzel neki dr. Janko Janev, Bolgar iz Sofije, ki se je za časa svojih študij v Nemčiji popolnoma navzel nemškega duha in postal navdušen obhudovalac vsega, kar je nemško, in načeljen zaničevalec vsega, kar je slovensko. V nacionalistični reviji »Rundschau« je napisal članek o propasti panslavizma. V tem svojem članku trdi, da balkanski Slovani, to je Bolgari, Srbi in Crnogorci — Crnogorce smatra on za poseben narod — sicer govorijo slovenski jezik, da pa osnovni značaj tega jezika in njega elementarno oblikovanje baže ni — slovensko. Dr. Janev pravi nadalje, da je med jezikom balkanskih Slovanov in Rusov ogromna razlika, in zatrjuje z vso resnostjo, da zveni »balkanski jezik« mnogo močnejše in silnejše, kakor ruščina. Srbi in Bolgari so dolgo živeli v zmoči, da so tesni sorodniki Rusov, prebudila pa jih je nacionalsocialistična revolucija v Nemčiji, da so se jeli zavdati, kako veličanska razlika je med njimi in Rusi in kako malo sta prav za prav sorodna njihov in ruski jezik. Svoja »globo-koumna« razglabljanja zaključuje dr. Janev s trditvijo, da so Bolgari, Srbi in Crnogorci samo »Slovani« po imenu, dejanski pa nimajo s slovanstvom prav ničesar skupnega.

Ako bi kdo stopil s tako bedastočo pred bolgarsko ali srbsko javnost, bi ga gotovo vtaknili v bolnico za duševni boleznin in ga dali preiskati, ako teko njegova možganska kolesca v redu, v Nemčiji pa objavlja te izrastle bolnih možganov brez vsakih skrupolov in kakor se zdi, celo z veličanskim užitekrom revija, ki hoče biti resna in celo — znanstvena!

Aduvokatska komora ali odvetniška zbornica?

Te dni je imela uprava Advokatske komore sejo. Razpravljala je o veličavnem vprašanju, s kakšnim imenom naj bi se krstila ta ugledna stanovska korporacija, da bi bilo to v duhu slovenskega jezika. Mišljenja o tem vprašanju so bila deljena: Nekateri člani uprave so zastopali stališče, da bi se naj pridržalo dosedanje ime »Advokatska komora«, kar pa je pri večini naletelo na ogorčen odpor. Češ da sta v tem imenu obe besedi tuji. Po Koseškega geslu »Jezik očistite pege« je ta večina zahtevala, naj se izbere čisto slovensko ime. Z ozirom na to je bil predlagan naziv »Odvetniška zbornica«, kar je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem.

In pri tem bi bilo tudi gotovo ostalo, ako bi ne bil nekdo od gospodov opozoril, da »odvetnik« prav za prav tudi ni slovenska beseda, marveč da smo jo pozumali bratom Hrvatim. Opozorilo je učinkovalo: Naziv »Odvetniška zbornica« je propadel in sprejet je bil predlog, naj se »Advokatska komora« odslej imenuje »Advokatska zbornica«. S tem je bila — to je jasno — domovina rešena!

Kumanovska bitka

Včeraj 24. oktobra je poteklo četrt stoletje, odkar je bila končana s sijajno srbsko zmago dvodnevnega bitke pri Kumanovu, ki je zadal smrtni udarec osmanski carevini. Naš list je pisal o balkanski vojni, katere kulminacija je bila kumanovska bitka, o 25 letnici njene napovedi 9. t. m. in orisal zgodovinsko važnost dogodkov, ki so se pred četrt stoletja odigrali na Balkanu, za razvoj jugoslovenske ideje.

O pomenu teh dogodkov in o njih vplivu na nacionalno življenje Južnih Slovanov razpravlja v »Javnosti« Prvo Stankamenac in izvaja: »Učinek teh uspehov je bil velik in značilen za nadaljnji zgodovinski razvoj Južnih Slovanov. Praktično se je nesporno in nedvomno pokazalo, da je Srbiji določena glavna vloga v osvoboditvi in uedinjenju vseh južnih Slovanov. Srbija je izšla iz balkanskih vojn kot Pijemont južnega slovanstva. Njena politična orientacija je postala politika naprednih elementov na cellem slovenskem jugu. Ideja uedinjenja je dobila še določnejšo smer. Bolgari so na žalost izpadli iz akcije za uedinjenje, ali dogodki so se morali razvijati dalje z zgodovinsko nužnostjo. Srbiji je bila odkazana vloga vodje tako po zemljepisnem položaju, kakor po zgodovinskem razvoju dogodkov. Združena z Južno Srbijo, je zavzela središnji položaj na Balkanu...«

Milan Marjanovič pa poudarja v članku »Balkanska vojna in Hrvatje: »Balkanska vojna s kumanovsko bitko in z osvoboditvijo Vardarske doline je bila v resnici balkanska spomlad, to je bila svetovščina, krava, ali vendar svetovščina, s katero je ves naš narod vstopil v novo, širše, večje in višje življenje jugoslovenskega ljudstva.«

Hitler snuje nov srednjeevropski blok Srednja Evropa naj bi se nevtralizirala, da ne bi ovirala načrtov Rima in Berlina

Pariz, 25. oktobra. O delu odpora za nevmešavanje piše »Petit Journal«, da sta Francija in Anglija vse storili, da bi sovjetska Rusija pristala na skupne francosko-angelske predloge. Dejansko sovjetski zastopnik Majski ni odbil kompromisa. Izjavil je, da se bo sovjetska Rusija vzdržala glasovanja, Nemčija in Italija pa zahtevata soglasnost. Trenotno pa ni misliti na to, da bi vzajemnost med Nemčijo in Italijo postopala še bolj enotno. Sicer pa bo jutri Ribbentrop osebno prisostvoval seji pododpora. Danes je Ribbentrop v Berlinu, kamor je prišel tudi Hitler iz Berchtesgadenu.

»Matine« poroča iz Rima, da misli Hitler ustvariti v Srednji Evropi blok nevtralnih držav,

ki se ne bo vmešaval v razmerje med osjo Rim-Berlin in osjo Pariz-London. Mussolini je baže obljubil, da bo prav kmalu začel z delom, da se ta načrt uresniči.

»Jour« piše, da je nemški zastopnik v Rimu svetoval Mussoliniju, naj ne prekine nasele z londonskim odborom, marveč naj poskuša pridobiti na času. Govorilo se je tudi o Japonski. Ribbentrop je zahteval od Mussolinija, naj podpiše z Japonsko protikomunistično pogodbo. Nazadnje sta govorila še o Palestini in je Ribbentrop predlagal, naj se v Palestino pošlje mednarodna armada, ki naj ureja zadeve v Palestini, kakor je elična armada pred plebiscitom urejala zadeve v Posarju. V novi palestinski vladi bi bili zastopniki Anglije, Italije, Francije in Nemčije.

Nemčija se ne želi preveč izpostavljati za generala Franca Ribbentrop je skušal pridobiti Italijo za zmernejše stališče v londonskem odboru

London, 25. oktobra. o. Kakor se dozna je imel nemški poslanik v Londonu Ribbentrop takoj po svojem prihodu v Rim dva daljša razgovora z italijanskim zunanjim ministrom gromom Ciano, in drugi z ministrskim predsednikom Mussolinijem. V rimskih političnih in diplomatskih krogih prevladuje vtis, da je v ozadju tega nepričakovane obiska nemškega londonskega poslanika pomembna politična mislija, o kateri pa ni bilo mogoče izvesti nobenih podrobnosti. V Londonu ne prikrivajo nevolje, ker se je Ribbentrop odstranil iz Londona baš v dobi, ko zaseda odbor za nevmešavanje v španske zadeve. Začudenje izjavi tudi dejstvo, da pooblaščen diplomatski zastopnik Nemčije sploh ne prebiva v Londonu, temveč se mudi po večini v Nemčiji. V zvezi s tem so se ponovno pojavile govorice, da bo Ribbentrop bržkone že v kratkem odpoklican. Hitler mu baže namerava poveriti vodstvo nanovo ustanovljenega kolonialnega urada. Ker bi v tem primeru verjetno zamenjal Ribbentropa v Londonu sedanji nemški poslanik v Rimu Hassel, so dajo, da je Ribbentropovo tivanje v Rimu v zvezi tudi s temi pričakovanimi spremembami. »Daily Telegraph« pa je mnenja, da je prinesel Ribbentrop Mussoliniju posebno Hitlerjevo poslanico, v kateri razlaga

Nemčija svoj stališče glede Španije, ki se ne strinja popolnoma s stališčem Italije. Ribbentrop naj bi se sedaj osebno dogovaril z italijanskimi državniki glede nadaljnega skupnega zadržanja v londonskem odboru, zlasti pa naj bi Ribbentrop priporočil Italiji, da se v bodoče izogne slehernemu konfliktu z Anglijo in Francijo v španskem vprašanju, ker sili sedanji gospodarski položaj Nemčiji, da si ne zapre vrat v Londonu, dočim bi pomirljivejša stališča nasproti Franciji vplivalo nedvomno ugodno tudi v Londonu, s katerim ti bil nato sporazum olajšan. Zmago generala Franca v Španiji smatrajo v Berlinu že za zagotovljeno in eo mnenja, da ne kaže preveč se zavzemati zanj in nasprotovati Londonu, s katerim želi Nemčija zlasti iz gospodarskih razlogov vzpostaviti čimprej boljše odnose.

V Rimu napovedujejo nov Mussolinijev govor

Rim, 25. oktobra. b. V politično informiranih krogih napovedujejo, da bo Mussolini 29. t. m. ob priliki otvoritve nove naselbine v Pontinskem motvirju (Aprilia) imel večji govor, v katerem se bo dotaknil tudi zunanje-političnih vprašanj.

Vodja nemške mladine obišče Beograd

Beograd, 25. oktobra. AA. Konec novembra t. l. pride v Beograd vodja nemške mladine Baldur v Schirach, eden od najbližjih sodelavcev Adolfa Hitlerja, da pobježe spozna dežele v južnovzhodni Evropi. V Beogradu bo ostal dva dni in si bo ogledal ministrstvo za telesno vzgojo in Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. V Schirach potuje s posebnim letalom. Ogledal si bo nato tudi Bolgarijo in Grčijo.

Borzna poročila.

Curli, 25. oktobra. Beograd 10, Pariz 14.685, London 21.485, New York 433.875, Bruselj 73.175, Milan 22.83, Amsterdam 240, Berlin 174.30, Dunaj 80.30 do 81.80, Praga 15.19, Varšava 82, Bukarešta 3.25.

Gusarji zopet na delu

Neznano letalo je v bližini Balearov potopilo francoski trgovski parnik, dočim so posadko rešili

PARIZ, 25. oktobra. br. Včeraj popoldne je bil na francoski trgovski parnik »Qued Millah«, last paroplovne družbe Paques, v bližini Balearov izvršen napad s strani neznane letala. Parnik je bil na poti iz Port Lione v Marsello. Ko je plul mimo Balearov, se je nenadoma pojavilo letalo neznane narodnosti in začelo na parnik metati bombe. Ena bomba je parnik zadela in ga onesposobila za nadaljnjo vožnjo. Parnik se je začel potapljati. Njegove SOS-klice sta ujela dva druga francoska obalna parnika, ki sta takoj hitela na pomoč. Uspelo pa jima je rešiti le posadko, dočim je bil parnik že izgubljen. Kmalu po rešitvi posadke se je s tovorom

vred potopil. Pozno ponoči je francosko vojno ministrstvo potrdilo ta napad in ugotovila v svojem poročilu, da je bil izvršen 50 milj vzdolžno od Barcelone.

LONDON, 25. oktobra. Včeraj so prihajale zelo nasprotne vesti o tem, da neki hidroavijoni bombardirali neko podmornico. Spopad so opazovali potniki s parnika »Kaiser«. Spopad bi se bil baže pripetil popoldne ob 11. uri pred vzhodom v pristanišče pri rtiču Tenes ob afriški obali. V zvezi s temi vestmi izjavlja angleška admiraliteta, da se potniki samo opazovali angleške manevre. Letala so bombardirala za vajo neko staro ladjo.

Vojaška pogajanja Anglija-Portugalska

Anglija si hoče zavarovati hrbet za primer kakega konflikta na Sredozemskem morju

London, 25. oktobra. br. Veliko pozornost v vsej politični javnosti so zbudile vesti, da se pripravljajo med Anglijo in Portugalsko važna vojaška pogajanja. Te vesti potrjuje tudi današnji »Daily Mail«, ki ima zelo dobre zveze z angleškimi vojaškimi krogi. Po informacijah lista bo v kratkem odpotovala na Portugalsko posebna vojaška mislija pod vodstvom šefa angleškega generalnega štaba generala Deverela. Pogajanja se bodo nanašala na obnovo evropske vojaške zavezniške pogodbe, razen tega pa bo sklenjena nova pogodba o angleških pomorskih oporiščih na portugalski obali. Splošno prevladuje mnenje, da si hoče Anglija za primer kakega konflikta na Sredozemskem morju zavarovati hrbet, na drugi strani pa

s primernimi koncesijami iztrgati Portugalsko iz italijanskega območja, kar bo v veliki meri pripomoglo tudi k rešitvi španskega problema. Napovedujejo, da bo o tem v kratkem izšlo tudi uradno poročilo.

Anglija bo pospešila svoje oboroževanje

London, 25. okt. AA. Minister za narodno obrambo sir Inskip je izjavil, da bo Anglija svoje oboroževanje še pospešila in ne zmanjšala. Ni mogoče voditi močno zunanjo politiko, če se naslanja v ozadju samo na »Bluff«. Važno je to, da naj nikdo ne živi v domišljiji, da Anglija ne misli v celoti izvesti svojega oboroževanja.

Blum zahteva zakon proti klevetnikom

„Za vlado ljudske fronte ni nadomestila“

PARIZ, 25. oktobra. V navzočnosti 50.000 ljudi in podpredsednika vlade Leona Bluma so včeraj odkrili spomenik bivšemu notranjemu ministru in županu mesta Lillea, Rogeru Salengrou. Govoril je Leon Blum, ki je med drugim zahteval, naj vlada takoj preloži parlamentu zakon, ki ga je pripravil pokojni kot notranji minister in ki je naperjen proti klevetnikom. Parlament naj nato sprejme zakon in prepriči, da bi se kjo postal žrtev take klevetniške kampanije ki je zrušila Salengroua. Blum je nato govoril

o vlozi vlade ljudske fronte in rekel, da bi ne bilo nobene vlade, ki bi mogla vladati, če bi se razšla ljudska fronta. Vzajemnost med delavstvom in strankami ljudske fronte je najboljša jamstvo za republiko in evobodo. Nazadnje je Blum rekel, da bo prihodnji kongres radikalov v Lilleu pokazal, da radikalna stranka ne more in tudi ne bo prekiniti zvez s ostalimi strankami ljudske fronte. Ko je Blum odhajal, so ga množice navdušeno pozdravljale.

Aljehin — Euwe

Deveta partija prekinjena

Haag, 25. oktobra. z. Včeraj se je pričela deveta partija za svetovno šahovsko prvenstvo. Aljehin je zopet igral slovensko obrambo proti darskemu gambitu. Partija je precej podobna torkovi partiji. V deseti potezi je Euwe žrtvoval kmeta, ki pa mu ga je pozneje Aljehin vrnil. Razvila se je komplicirana igra, v kateri je Euwe za malenkost boljši. Po 40. potezi je bila partija prekinjena. Kljub enakosti v figurah je težko reči, kdo to zmagal.

Čitajte in širite »Slovenski Narod«!

Knez namestnik

Pavle v Rumuniji

Bukarešta, 25. oktobra. Vsa Sinaja je slavno okrašana zaradi današnjih slavnosti. Včeraj dopoldne je prišel v Sinajo Nj. k. vis. knez namestnik Pavle. V vlakom ob 17.35. je prišel belgijski princ grof flanderski. Z istim vlakom je prišel tudi poljski maršal Rydz Smigły.

Goste je na postaji pozdravil kralj Karol s prestolonaslednikom Mihajlom in člani vlade. Danes pride general Georges, ki bo zastopal francosko armado pri tej svečanosti. Z istim vlakom pride tudi načelnik češkoslovaškega generalnega štaba general Sirovy. V Sinajo prihajajo tudi dve vojna odposlanstva držav Balkanskega sporazuma in Male zveze. Vsi gosti so v kraljevem dvorcu v Pelešu. Ves tisk objavlja obširne članke o današnjih slavnostih.

Včerajšnja nedelja v znamenju žoge
V ligincem tekmovalju si je BSK z zmago nad Gradjan-
skim utrdil vodilni položaj — Mirija juniorski banovin-
ski prvak v lahki atletiki

Neza Janžeković, babica

